

Î N C H E I E R E

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

Examinând recursul declarat de către Hliustin Victoria,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Hliustina
Victoria împotriva lui Lesețchi Serghei cu privire la încasarea prejudiciului material
și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost restituită cererea de apel depusă de Hliustin Victoria împotriva hotărârii din
24 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a t ă :

La 23 noiembrie 2015, Hliustin Victoria a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Lesețchi Serghei cu privire la încasarea prejudiciului material și
compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),
cererea de chemare în judecată depusă de Hliustin Victoria împotriva lui Lesețchi
Serghei cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de
judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 26 ianuarie 2021, Hliustin Victoria a depus cerere de apel nemotivat
împotriva hotărârii din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),
solicitând casarea acesteia.

Prin încheierea din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită
cererea de apel depusă de Hliustin Victoria împotriva hotărârii din 24 decembrie
2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

La 09 martie 2021 (prin oficiul poștal), Hliustin Victoria a declarat recurs
împotriva încheierii din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând
casarea acesteia.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de
declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea
încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 22
februarie 2021, iar recursul a fost declarat la 09 martie 2021, instanța de recurs
consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în

termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs urmează a fi restituită, din următoarele considerente.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

Art. 437 alin. (1) al Codului de procedură civilă reglementează elementele pe care trebuie să le conțină o cerere de recurs.

Astfel, Colegiul constată că Hliustin Victoria a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acesteia în limba de stat.

În același timp, instanța de recurs remarcă că, prin Hotărârea nr. 17 din 04 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Curtea a notat că potrivit art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

În lumina celor indicate, Colegiul reiterează că, unul din principiile fundamentale ale procesului civil este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 al Codului de procedură civilă și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 05 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat. Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în

fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții, Colegiul concluzionează că atunci când cererea de recurs în Secțiunea 1 este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înlăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Hliustin Victoria împotriva încheierii din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Hliustin Victoria împotriva încheierii din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Hliustina Victoria împotriva lui Lesețchi Serghei cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru